

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням вченої ради

Закладу вищої освіти

«Подільський державний університет»

від 29.12.2023, протокол № 11

Введено в дію наказом ректора

від 29.12.2023, № 231

Ректор

Володимир ІВАНИШИН

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АСПІРАНТУРУ ТА ДОКТОРАНТУРУ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ
ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
(Нова редакція)**

Кам'янець-Подільський
2023

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1.1 Аспірантура, докторантура Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» (далі Університет) є структурним підрозділом, який є основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньою-науковому) рівні вищої освіти.

1.2. Аспірантура, докторантура у своїй діяльності керується вимогами законів України «Про вищу освіту» (01.07.2014 №1556-VII); «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26 листопада 2015р. № 848-VIII; Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. №261 «Про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук», Постанови Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. №167 «Про присудження ступеня доктора філософії»; Постанови Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021р. №1197 «Деякі питання присудження (позбавлення) наукових ступенів»; Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії»; Постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. №502 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів»; Статуту Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»; інших нормативно-інструктивних документів, рішень, наказів Міністерства освіти і науки України, наказів ректора, рішень вченої ради, розпоряджень проректора з навчальної, науково-інноваційної та міжнародної діяльності.

1.3. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється заочною (денною і вечірньою) формою навчання, поза аспірантурою (для осіб, які професійно провадять наукову, науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в Університеті):

- за рахунок видатків державного бюджету (за державним замовленням);
- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту).

Підготовка здобувачів ступеня доктора наук здійснюється:

- у докторантурі Університету за денною формою навчання;
- шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту.

1.4. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності аспірантури здійснює завідувач аспірантури, докторантури та вчена рада Університету

Для врегулювання відносин між аспірантом та Університетом укладається договір, у якому чітко й зрозуміло прописано права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу.

Договір не передбачає гарантій працевлаштування.

1.5. Вступ до аспірантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до цього Положення, Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти, затверджених МОН та Правил прийому на навчання до Університету.

1.6. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки, доктора наук – два роки.

1.7. Здобуття ступеня доктора філософії передбачає виконання освітньої і наукової складової освітньо-наукової програми, зокрема набуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та компетентностей, визначених стандартом вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за відповідною спеціальністю, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, опублікувати наукові публікації за темою дисертації, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

1.8. Аспіранти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом виконання освітньо-наукової програми підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі.

Індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії погоджується здобувачем з його науковим керівником та затверджується на вченій раді Університету протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до Університету.

Індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Порушення строків виконання індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії без поважних причин, передбачених законодавством, порушення умов договору або академічної доброчесності може бути підставою для ухвалення вченою радою Університету рішення про відрахування аспіранта.

Особа, яка раніше проходила підготовку в аспірантурі за державним (регіональним) замовленням, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, відповідно до законодавства.

Здобувачі, які були відраховані із закладу до завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою, можуть бути поновлені на навчання у цьому закладі в межах ліцензованого обсягу.

1.9. Підготовка в аспірантурі завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.

Підготовка в докторантурі за умови виконання індивідуального плану наукової роботи завершується наданням висновку наукового консультанта (структурного підрозділу).

1.10. Аспірант або докторант у разі дострокового захисту дисертації відраховується з аспірантури або докторантури з дати набрання чинності наказом закладу про видачу диплома доктора філософії або після набрання чинності наказом МОН про затвердження рішення спеціалізованої вченої ради з присудження наукового ступеня доктора наук та видачу диплома доктора наук відповідно до законодавства з отриманням одноразової виплати в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті закладу на відповідний рік підготовки.

1.11. Переведення аспірантів, докторантів до іншого закладу вищої освіти здійснюється за погодженням ректорів Університету та закладу вищої освіти, до якого переводиться аспірант чи докторант.

Переведення аспірантів на іншу форму навчання здійснюється за попереднім погодженням із науковим керівником, завідувачем відповідної кафедри, проректором з навчальної, науково-інноваційної та міжнародної діяльності.

2. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ

2.1. Аспіранти і докторанти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність». З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у закладах вищої освіти (наукових установах), бібліотеках і державних архівах України;

- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника, для аспірантів - на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками у разі призначення вченою радою університету двох керівників;

- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;

- академічну мобільність та наукове стажування, що реалізуються відповідно до законодавства;

- академічну та соціальну відпустку відповідно до законодавства;

- стипендію відповідно до законодавства;

- трудову діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства.

2.2. Аспіранти і докторанти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту». З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також зобов'язані:

- дотримуватися принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідника у відповідній галузі, встановлених законом;

- виконувати індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри, вченої ради факультету (навчально-наукового інституту), вчасно подавати повний пакет звітних документів до аспірантури, докторантури;

- підготувати свої наукові досягнення у вигляді дисертації (для здобувачів ступеня доктора філософії) та у вигляді дисертації або наукової доповіді - у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях (для здобувачів наукового ступеня доктора наук);

- дотримуватися Статуту і правил внутрішнього розпорядку університету.

2.3. Аспіранти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

3. ПОРЯДОК ТА УМОВИ ВСТУПУ ДО АСПІРАНТУРИ

3.1. До аспірантури Університету приймаються громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах, мають відповідний освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень та виявили бажання здобути ступінь доктора філософії за очною (денною, вечірньою) формою навчання за рахунок видатків державного бюджету та за рахунок коштів юридичних, фізичних осіб за освітньо-науковою програмою доктора філософії, за спеціальностями: 015 «Професійна освіта», 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 201 «Агрономія», 204 «Технологія виробництва та переробки продукції рослинництва», 211 «Ветеринарна медицина». Для вступу до аспірантури за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина» вступник подає диплом магістра із зазначенням відповідної спеціальності.

3.2. На навчання для здобуття ступеня доктора філософії приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

3.3. Вступник особисто подає до приймальної комісії Університету заяву в паперовій формі.

3.4. До заяви, поданої в паперовій формі, вступник додає:

-копію диплому магістра (спеціаліста) із зазначенням здобутої спеціальності (кваліфікації), на основі якого здійснюється вступ, і додаток до нього;

-копію документа, що посвідчує особу та громадянство;

-копію довідки про призначення ідентифікаційного коду;

-чотири кольорові фотокартки розміром 3 x 4 см;

-копію військово-облікового документа (для військовозобов'язаних – військового квитка або тимчасового посвідчення військовозобов'язаного, а для призовників – посвідчення про приписку до призовних дільниць);

- список опублікованих наукових праць і винаходів або науковий текст (доповідь, дослідницька пропозиція, проєкт) з обраної здобувачем спеціальності;

- згоду передбачуваного наукового керівника на здійснення наукового керівництва дисертаційного дослідження здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії.

Оригінали документів при участі в конкурсі вступником подаються лише один раз при виборі місця навчання.

3.5. Усі копії документів засвідчуються за оригіналами приймальною комісією університету, або в установленому законодавством порядку. Копії документу, що посвідчує особу та громадянство, військового квитка (посвідчення про приписку) не підлягають засвідченню.

Копії документів без пред'явлення оригіналів не приймаються.

3.6. При прийнятті на навчання осіб, які подають документ про здобутий за кордоном ступінь (рівень) освіти (далі – Документ), обов'язковою є процедура визнання і встановлення еквівалентності Документа, що здійснюється відповідно до Порядку визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 05 травня 2015 року № 504. Процедура визнання Документа з метою продовження навчання здійснюється університетом до початку другого семестру першого року навчання його власника.

3.7. Вступні випробування на навчання для здобуття ступеня доктора філософії складаються з:

- фахового іспиту зі спеціальності (практична та теоретична частини);
- іноземної мови (вступник, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом.

Особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

Вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проводяться з урахуванням особливих освітніх потреб, зазначених у заяві вступника, та рекомендації медико-соціальної експертизи.

3.8. Вага балів з кожного вступного випробування під час підрахування результатів конкурсу визначається в Правилах прийому до Університету.

Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу до університету протягом одного календарного року.

3.9. Для проведення фахових випробувань при вступі до аспірантури створюються предметні комісії, до складу яких входить, як правило, три – п'ять осіб, які призначаються наказом ректора.

До складу предметних комісій включаються доктори філософії та доктори наук, які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також особи, які не мають наукового ступеня і вченого звання, але вільно володіють відповідною іноземною мовою і за рішенням вченої ради можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступником.

3.10. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною Правилами прийому до університету.

Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом ректора, який оприлюднюється в установленому порядку.

3.11. Аспіранту протягом місяця з дати наказу керівника закладу про зарахування призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників закладу, які мають науковий ступінь та відповідну наукову кваліфікацію.

Науковий керівник повинен відповідати таким вимогам:

- мати наукові здобутки та опубліковані праці з відповідної спеціальності та достатній рівень кваліфікації;
- активно проводити наукові дослідження за напрямом, що відповідає напряму наукової діяльності аспіранта;
- залучати своїх аспірантів до дослідницьких наукових проєктів, у яких сам бере участь.

Рекомендований (передбачуваний) науковий керівник визначається на етапі вступу, при проведенні співбесіди із здобувачем вищої освіти, про що зазначається у згоді передбачуваного наукового керівника.

Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта на всіх етапах навчання і роботи над дисертацією, контролює індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії.

Вчений, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове консультування (керівництво) не більше п'яти здобувачів, у тому числі не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора наук.

Вчений, який є доктором філософії (кандидатом наук), може здійснювати одночасне наукове керівництво не більше трьох здобувачів ступеня доктора філософії.

На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта (здобувача ступеня доктора філософії) науковому керівникові щороку відводиться навантаження у межах норм часу наукової роботи, встановлених закладом для науково-педагогічних працівників (у межах основного навантаження - для наукових працівників).

Рішенням вченої ради аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом навантаження та обов'язків між ними або змінено наукового керівника.

3.12. З метою забезпечення ефективної підготовки здобувача заклад змінює наукового керівника, зокрема у разі:

- припинення ним трудової діяльності на наукових або науково-педагогічних посадах;
- неспроможності виконувати свої повноваження за станом здоров'я або його смерті;
- невиконання своїх обов'язків, визначених пунктом 3.11;
- відмови надавати висновок за результатами наукового керівництва;
- прийняття в установленому порядку рішення про позбавлення права участі в підготовці та/або атестації наукових кадрів;
- притягнення до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності відповідно до законодавства;
- спільного бажання наукового керівника і здобувача;
- в інших випадках, передбачених законодавством.

4. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

4.1. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (далі – здобувач) в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою, яка складається з освітньої та наукової складових. Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

4.2. Освітня складова (навчальний план) освітньо-наукової програми містить інформацію про перелік та обсяг освітніх компонентів (60 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - ЄКТС), послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять, їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Освітньо-наукова програма є основою формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та вченою радою факультету (інституту) протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури.

Засвоєння аспірантами навчальних дисциплін може відбуватися як на базі університету, так і в рамках реалізації права на академічну мобільність – на базі інших закладів вищої освіти.

Аспірант має право змінювати свій індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії за погодженням із своїм науковим керівником.

Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним планом виконання освітньо-наукової програми

підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії та освітньо-науковою програмою аспірантури Університету.

4.3. Освітньо-наукова програма аспірантури включає не менше чотирьох складових, що передбачають:

- здобуття глибинних знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження;
- оволодіння загальнонауковими (філософськими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору);
- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами, реєстрації прав інтелектуальної власності;
- здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іноземних наукових текстів з відповідної спеціальності.

Аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право:

- на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані у повному обсязі;
- на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником).

4.4. Вчена рада Університету має право прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в інших вищих навчальних закладах компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури.

4.5. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в галузі знань, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі та оприлюдненні у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії.

4.6. Стан підготовки дисертації здобувача до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою здобувач:

1) отримує довідку про виконання освітньо-наукової програми і висновок наукового керівника (керівників) з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану;

2) звертається до ректора Університету з письмовою заявою про отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. До заяви додаються дисертація в друкованому вигляді та електронній формі, наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертації, довідка про виконання освітньо-наукової програми та висновок наукового керівника (керівників).

4.7. З метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації не пізніше ніж через місяць з дня надходження заяви проводиться публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні міжкафедрального семінару. Результати обговорення та проведення презентації відображаються у висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, який підписується головуючим на засіданні. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації надається здобувачеві не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня проведення презентації.

У разі отримання негативного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач може повторно звернутися до ректора Університету не пізніше ніж протягом шести місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою з письмовою заявою про отримання такого висновку після доопрацювання дисертації або на поновлення в закладі для завершення виконання відповідної освітньо-наукової програми у разі відрахування.

4.8. За наявності позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач звертається до вченої ради Університету, де він виконав освітньо-наукову програму, з письмовою заявою про утворення разової спеціалізованої вченої ради не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання зазначеного висновку.

Утворення разової спеціалізованої вченої ради Університету та присудження нею здобувачеві ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до законодавства, що регулює присудження ступеня доктора філософії.

4.9. Підготовка в аспірантурі завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.

4.10. Особа, яка була відрахована із закладу у зв'язку із завершенням навчання за відповідною освітньо-науковою програмою без захисту дисертації, може вступити до закладу повторно.

Особа, яка раніше проходила підготовку в аспірантурі за державним (регіональним) замовленням, може повторно вступити до закладу для підготовки в аспірантурі за державним (регіональним) замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, відповідно до законодавства.

Здобувачі, які були відраховані із закладу до завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою, можуть бути поновлені на навчання в Університеті в межах ліцензованого обсягу.

5. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ПОЗА АСПІРАНТУРОЮ

5.1. Особи, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в Університеті, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії у цьому закладі поза аспірантурою. Підготовка таких осіб здійснюється за кошти закладу і триває чотири роки.

5.2. Особа подає до Університету заяву про підготовку з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою.

Якщо диплом особи, що є еквівалентним диплому магістра, виданий іноземним закладом вищої освіти, подання зазначеної заяви можливе після визнання її диплома відповідно до законодавства.

Для підготовки з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою за спеціальностями ветеринарного спрямування особа подає диплом магістра (спеціаліста) з відповідної спеціальності.

5.3. Після зарахування закладом особи на підготовку з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою відповідним наказом керівника Університету призначається науковий керівник (два наукових керівники) з числа наукових або науково-педагогічних працівників закладу з науковим ступенем. Відповідна інформація вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

5.4. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає виконання відповідної освітньо-наукової програми Університету із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою та публічний захист дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

Невиконання індивідуального навчального плану, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, передбачених законодавством, порушення умов договору або академічної доброчесності є підставою для ухвалення вченою радою закладу рішення про відрахування здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою Університету.

5.5. У разі звільнення з роботи здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою Університет вживає заходів до відрахування такої особи з підготовки у цьому закладі. Особа може продовжити підготовку поза аспірантурою у закладі, до якого вона прийнята на посаду науково-педагогічного чи наукового працівника (за основним місцем роботи), із зарахуванням їй відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.

5.6. Стан підготовки дисертації здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників) та отриманням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

5.7. Підготовка здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

6. ПОРЯДОК ТА УМОВИ ВСТУПУ ДО ДОКТОРАНТУРИ

6.1. Вступ до докторантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до цього Положення, Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти, та Правил прийому до університету.

6.2. Правила прийому до докторантури затверджуються вченою радою університету на основі Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти і відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. №261 «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» та в установлені строки оприлюднюються на офіційному веб-сайті університету та діють протягом відповідного навчального року.

6.3. Прийом до докторантури або надання творчої відпустки здійснюється з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною спеціальністю відповідно до встановлених вимог.

6.4. До докторантури приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії (кандидата наук), наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

6.5. Для вступу до докторантури вступник не менше ніж за два місяці до вступу подає розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту на розгляд на розширеному засіданні кафедр відповідного факультету. Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників на розширеному засіданні кафедр заслуховують їх наукові доповіді і шляхом голосування визначається можливість зарахування кожного вступника до докторантури та надається висновок на розгляд вченої ради Університету. Вчена рада Університету розглядає висновки розширеного засідання кафедр факультету (інституту) щодо кожного вступника і приймає рішення про його зарахування до докторантури та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників університету із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення вченої ради Університету затверджується і оформляється наказом ректора.

6.6. Зарахування до докторантури визначається Правилами прийому до університету.

6.7. Перелік та строк подання документів, необхідних для вступу до докторантури визначається в правилах прийому до Університету.

Перелік документів повинен включати:

1) заяву;

2) особовий листок з обліку кадрів, засвідчений у відділі кадрів за місцем роботи або навчання, з вклеєною фотокарткою розміру 4х6 см;

3) автобіографію;

4) список опублікованих наукових праць і винаходів з обраної спеціальності за відповідною формою;

5) засвідчену копію диплома (разом з додатком до нього) про закінчення вищого навчального закладу із зазначенням одержаної кваліфікації спеціаліста або магістра (особи, які здобули відповідну освіту за кордоном – копію нострифікованого диплома);

6) витяг з протоколу вченої ради університету про затвердження теми та розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведення досліджень до захисту;

7) експертне заключення комісії по розгляду матеріалів щодо надання права для зарахування в докторантуру;

8) копію диплома про присудження наукового ступеня доктора філософії (кандидата наук). Особи, які здобули відповідну освіту за кордоном подають диплом, його переклад, завірений в установленому порядку та свідоцтво про його визнання;

9) витяг з протоколу засідання кафедри, вченої ради факультету про рекомендацію щодо зарахування до докторантури університету;

10) рішення вченої ради закладу вищої освіти про рекомендацію щодо зарахування до докторантури;

11) фотокартку 3х4;

12) копію ідентифікаційного коду;

13) копію трудової книжки;

Крім того, вступники мають право подавати додаткові документи, які характеризують їх наукові здобутки:

1) копію атестата про присвоєння вченого звання доцента (професора, старшого наукового співробітника).

2) відгук про наукову діяльність з місця роботи, засвідчену керівником установи.

6.8. Усі копії документів засвідчуються за оригіналами в установленому законодавством порядку. Копії паспорта або документа, що посвідчує особу та громадянство, військового квитка (посвідчення про приписку) не підлягають засвідченню. Копії документів без пред'явлення оригіналів не приймаються.

6.9. Трудова книжка із записом про звільнення з останнього місця роботи у зв'язку із вступом до докторантури та довідка з місця роботи про середньомісячну заробітну плату подається докторантом особисто після зарахування до докторантури.

6.10. Особа, яка подає для вступу до докторантури диплом, що виданий іноземним закладом вищої освіти, допускається до вступу нарівні з іншими вступниками. У разі позитивного рішення вченої ради Університету щодо зарахування такого вступника в докторантуру вчена рада Університету одночасно приймає рішення про визнання його диплома. У разі відмови вчена рада надає вступнику обґрунтоване пояснення причин такої відмови.

6.11. Вчена рада Університету в місячний термін розглядає висновки кафедри, вченої ради факультету (інституту) щодо кожного вступника і приймає рішення про його зарахування до докторантури та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників університету із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності.

Рішення вченої ради Університету затверджується і оформляється наказом ректора.

7. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК У ДОКТОРАНТУРІ

7.1. Підготовка в докторантурі передбачає завершення здобувачем власного оригінального наукового дослідження, узагальнення якого наводяться в дисертації (науковій доповіді) з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та оприлюднюються в наукових публікаціях відповідно до вимог, визначених МОН.

7.2. Докторанти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст завдань, строки їх виконання та обсяг наукових робіт.

Індивідуальний план наукової роботи погоджується докторантом з його науковим консультантом та затверджується вченою радою Університету протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до закладу для підготовки в докторантурі.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання докторантом і використовується для оцінювання успішності та своєчасності виконання запланованої наукової роботи.

Невиконання індивідуального плану наукової роботи, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, порушення умов договору або порушення академічної доброчесності, є підставою для ухвалення вченою радою закладу рішення про відрахування докторанта.

7.3. Підготовка в докторантурі за умови виконання індивідуального плану наукової роботи завершується наданням висновку наукового консультанта (структурного підрозділу).

Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (наукової доповіді) та атестація докторанта спеціалізованою вченою радою з присудження наукового ступеня доктора наук закладу здійснюються відповідно до законодавства, що регулює присудження наукового ступеня доктора наук.

7.4. Особа, яка раніше проходила підготовку в докторантурі за державним (регіональним) замовленням, може повторно вступити до закладу для підготовки в докторантурі за державним (регіональним) замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, відповідно до законодавства.

8. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК ШЛЯХОМ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЇХ НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ ДО ЗАХИСТУ

8.1. Особа може здобувати науковий ступінь доктора наук шляхом самостійної підготовки своїх наукових досягнень до захисту. Така особа має право на творчу відпустку відповідно до законодавства з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною науковою спеціальністю.

У разі самостійної підготовки наукових досягнень до захисту науковий консультант не призначається.

8.2. Здобувач, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту у вигляді дисертації (наукової доповіді), повинен:

- мати ступінь доктора філософії (науковий ступінь кандидата наук);
- представити наукові досягнення з узагальненням проведених самостійно оригінальних досліджень відповідно до паспорта наукової спеціальності з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення;
- мати наукові публікації за темою дисертації (наукової доповіді), зокрема статті у наукових періодичних виданнях із напрямку, з якого підготовлено дисертацію (наукову доповідь), відповідно до вимог, визначених МОН.

Здобувач ступеня доктора наук ветеринарних наук повинен мати ступінь доктора філософії (кандидата наук) в галузі ветеринарних наук відповідно та мати відповідно вищу ветеринарну освіту, що відповідає другому (магістерському) рівню вищої освіти.

8.3. Затвердження теми дисертації, отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (наукової доповіді) та атестація здобувача, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту, спеціалізованою вченою радою з присудження наукового ступеня доктора наук закладу здійснюються відповідно до законодавства, що регулює присудження наукового ступеня доктора наук.

9. ВІДРАХУВАННЯ, ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ, ПОНОВЛЕННЯ І ПЕРЕВЕДЕННЯ АСПІРАНТІВ ТА ДОКТОРАНТІВ

9.1. Підставами для відрахування аспірантів та докторантів є:

- 1) завершення навчання за відповідною освітньо-науковою (науковою) програмою;
- 2) власне бажання;
- 3) переведення до іншого закладу вищої освіти;
- 4) невиконання індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми (для докторів філософії);

5) порушення умов договору (контракту), укладеного між університетом та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;

б) інші випадки, передбачені законом.

9.2. Здобувачі вищої освіти можуть переривати навчання (з наданням академічної відпустки) у зв'язку із обставинами, які унеможливають виконання індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми:

-за станом здоров'я;

- перебування у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку;

- призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї;

-сімейними обставинами;

-навчанням чи стажуванням в освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав).

9.3. Загальний термін переривання у навчанні у зв'язку з хворобою, сімейними обставинами становить один рік, за необхідності його можна продовжити до двох років.

Здобувачам, призваним на військову службу у зв'язку з оголошенням мобілізації, гарантується збереження місця навчання та стипендії.

Здобувачам, які реалізують право на академічну мобільність, протягом навчання, стажування чи здійснення наукової діяльності в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами гарантується збереження місця навчання та виплата стипендії відповідно до положення про порядок реалізації права на академічну мобільність. Такі особи не відраховуються зі складу здобувачів.

9.4. Академічна відпустка у зв'язку з доглядом за дитиною до досягнення нею віку трьох років оформляється на підставі заяви та копії свідоцтва про народження дитини.

Академічна відпустка у зв'язку з доглядом за дитиною що хворіє та потребує домашнього догляду оформляється до досягнення нею шестирічного віку на підставі заяви, свідоцтва про народження дитини та довідки про потребу дитини у домашньому догляді із зазначенням тривалості такого догляду.

9.5. Для оформлення академічної відпустки аспірант/докторант не пізніше ніж за п'ятнадцять днів до початку бажаного терміну переривання подає на ім'я ректора заяву, погоджену з науковим керівником (консультантом), завідувачем аспірантури, докторантури та профільним проректором. До заяви повинні додаватися документи, які підтверджують обґрунтованість причини переривання (офіційне запрошення на стажування, підтвердження отримання гранту, лікарняні листи, довідка ЛКК, свідоцтво про народження дитини тощо).

9.6. Переривання та продовження навчання в аспірантурі або перебування у докторантурі оформлюється відповідним наказом. Період переривання не включається до терміну навчання в аспірантурі або перебування у докторантурі. Стипендія на період переривання навчання сплачується за виняткових обставин, передбачені цим положенням та законодавством.

9.7. У випадку, якщо аспірант/докторант після закінчення терміну академічної відпустки не поновив свій статус, тобто не зареєструвався у завідуючого аспірантури, докторантури впродовж десяти днів до завершення терміну академічної відпустки, то він/вона підлягає відрахуванню з останнього дня переривання навчання в аспірантурі або перебування у докторантурі, зазначеного у наказі.

9.8. Поновленими до складу аспірантів можуть бути:

– особи, відраховані до завершення терміну навчання за освітньо-науковою програмою.

9.9. Поновлення здійснюється незалежно від причини відрахування, тривалості перерви у навчанні, форми здобуття освіти, спеціальності (освітньо-наукової програми) та галузі знань, джерел фінансування, з урахуванням здатності претендента успішно виконувати індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи.

9.10. Поновлення аспірантів здійснюється з урахуванням вимог до вступників на відповідні освітньо-наукові програми. Поновлення здійснюється на освітньо-наукові програми того самого рівня вищої освіти на такий самий або молодший рік навчання.

9.11. Поновлення до складу аспірантів здійснюється в межах ліцензованого обсягу Університету. Перевищення ліцензованого обсягу можливе у виняткових випадках за попереднім дозволом Міністерства освіти і науки України.

9.12. Заяву про поновлення має бути розглянуто в Університеті упродовж двох тижнів.

Особи, відраховані до завершення навчання за освітньо-науковою програмою, до заяви про поновлення додають академічну довідку.

Заявнику за результатом розгляду заяви мають бути повідомлені умови поновлення до складу аспірантів або причина відмови.

Прийом документів і поновлення осіб у склад аспірантів здійснюється завідувачем аспірантури, докторантури.

Термін ліквідації академічної різниці в навчальних планах визначає гарант освітньо-наукової програми та завідувач кафедри, що здійснює підготовку здобувачів ступеня доктора філософії з відповідної спеціальності, але не пізніше поточного семестру.

9.13. Умовою поновлення може бути включення до індивідуального навчального плану аспіранта певних обов'язкових дисциплін та/або певного обсягу вибіркових дисциплін освітньої складової освітньо-наукової програми, а також проходження певних форм та/або етапів атестації.

9.14. Поновлені до складу аспіранти мають право на зарахування (переведення) на місця державного (регіонального) замовлення у порядку, встановленому Університетом.

9.15. Ректор Університету поновлює на навчання аспірантів, відрахованих до завершення навчання за освітньо-науковою програмою, за погодженням з науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених.

10. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ПРИ ПОВТОРНОМУ ЗАРАХУВАННІ ДО АСПІРАНТУРИ

10.1. Аспірант, зарахований до аспірантури Університету (повторно) за спеціальністю, за якою навчався в аспірантурі попереднього закладу вищої освіти (наукової установи), має право звернутися із заявою про перезарахування програмних результатів навчання протягом 10 днів з дня зарахування. До заяви додається академічна довідка, що містить інформацію про результати виконання освітньо-наукової програми.

10.2. Пропозиції щодо перезарахування навчальних дисциплін з попереднього місця навчання формуються гарантом освітньо-наукової програми та завідувачем кафедри, що здійснює підготовку здобувачів ступеня доктора філософії з відповідної спеціальності, шляхом порівняння та визнання кредитів на підставі поданої академічної довідки, що містить інформацію про результати навчання, назви дисциплін, отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЄКТС.

Висновок про перезарахування програмних результатів навчання (кредитів) оформляється як витяг із протоколу засідання кафедри, що здійснює підготовку здобувачів ступеня доктора філософії з відповідної спеціальності.

10.3. Термін здачі академічної різниці визначається розпорядженням проректора навчальної, науково-інноваційної та міжнародної діяльності.

10.4. За результатами розгляду заяви аспіранта та позитивного висновку про можливе перезарахування програмних результатів навчання (кредитів) ректор Університету видає наказ про ліквідацію академічної різниці.

11. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ АПЕЛЯЦІЙ

11.1. Головне завдання апеляційної процедури – подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань здобувачів, уникнення непорозумінь та спірних ситуацій, створення найсприятливіших умов для розвитку та реального забезпечення законних прав та інтересів людини, що навчається.

11.2. Для вирішення спірних питань, які виникли під час здійснення підсумкового контролю, здобувачі мають право подавати апеляцію щодо оскарження результату підсумкового контролю з навчальної дисципліни.

11.3. У разі надходження письмової заяви про апеляцію від здобувача наказом ректора створюється апеляційна комісія.

11.4. До складу апеляційної комісії входять:

- голова;
- члени комісії;
- секретар комісії.

11.5. Головою апеляційної комісії призначається проректор з навчальної, науково-інноваційної та міжнародної діяльності. Голова апеляційної комісії несе персональну відповідальність за організацію роботи апеляційної комісії, своєчасний та об'єктивний розгляд апеляційних заяв щодо результату, ведення справ, дотримання порядку збереження документів.

11.6. Членами апеляційної комісії призначаються:

- завідувач аспірантури;
- завідувач кафедри, за якою закріплена дисципліна та викладач кафедри,

який викладає відповідну навчальну дисципліну, але не брав участі в проведенні даного підсумкового контролю;

- представник наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Університету.

З числа членів апеляційної комісії обирається секретар комісії.

11.7. Завідувач аспірантури готує проект наказу про створення і склад апеляційної комісії, який підписує ректор.

11.8. Заява подається особисто здобувачем в день оголошення результатів підсумкового оцінювання завідувачу аспірантури, докторантури.

11.9. Апеляційна заява, подана не в установлені терміни, розгляду не підлягає.

11.10. Апеляційну заяву аспіранта візує завідувач аспірантури, докторантури розглядає проректор з навчальної, науково-інноваційної та міжнародної діяльності. Заява реєструється в Журналі реєстрації апеляцій, що знаходиться у завідувача аспірантури, докторантури.

11.11. Апеляційна заява має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання.

11.12. Аспірант має право бути присутнім на засіданні апеляційної комісії.

11.13. Під час розгляду апеляції секретар апеляційної комісії веде протокол засідання, де записує всі зауваження членів комісії та відповідні висновки.

11.14. При письмовому підсумковому контролі члени апеляційної комісії, керуючись критеріями оцінювання, детально вивчають та аналізують письмові матеріали підсумкового контролю.

11.15. Результати апеляції оголошуються відразу після закінчення розгляду роботи здобувача, про що робиться відповідний запис у протоколі засідання апеляційної комісії.

11.16. У разі відсутності здобувача на засіданні апеляційної комісії секретар комісії здійснює відповідний запис у протоколі засідання апеляційної комісії.

11.17. Рішення апеляційної комісії приймаються більшістю голосів від загального складу комісії. У разі рівної кількості голосів «за» та «проти» приймається рішення, яке підтримав голова комісії.

11.18. Якщо в результаті розгляду апеляції комісія приймає рішення про зміну попередніх результатів підсумкового контролю, нова оцінка здобувача виставляється відповідно до шкали ЄКТС в протоколі апеляційної комісії, відомості підсумкового контролю знань, індивідуальному плані навчальної роботи аспіранта і заноситься до Журналу реєстрації апеляцій.

11.19. Документи щодо апеляції результатів підсумкового контролю зберігаються у завідувача аспірантури, докторантури протягом п'яти років, а також копії цих документів додають до особової справи аспіранта.

11.20. Рішення апеляційної комісії є остаточним та оскарженню не підлягає.

12. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

12.1. Це Положення в повному обсязі набирає чинності з дати введення його в дію наказом ректора Університету.

12.2. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і затверджуються вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора.

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з навчальної,
науково-інноваційної
та міжнародної діяльності

Оксана БЯЛКОВСЬКА

Завідувачка аспірантури,
докторантури

Наталія ФЕДОРЧУК

Начальник юридичного відділу

Вікторія ТЕРЕФЕРА

